

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Socialministeren (Bomholt): Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende børneforsorgens administration m. v.) og forslag til lov om ændringer af visse bestemmelser i lov om foranstaltninger vedrørende åndssvage.

Lovforslaget vedrørende børneforsorgen bygger på et udkast, der er udarbejdet af et af socialministeriet nedsat udvalg (børneforsorgens administrationsudvalg), som har afgivet 1. del af sin betænkning i september 1957.

Lovforslaget grupperer sig navnlig om følgende punkter:

De lokale børneværns opbygning og udøvelsen af deres virksomhed,

adgangen til at indbringe børneværnsudvalgenes afgørelser om børns og unges anbringelse uden for hjemmet for domstolene,

en udvidelse af reglerne om det forebyggende børneværn,

en ændring af reglerne om anbringelse uden for hjemmet af børn og unge samt tilskudsordningen for børneforsorgsinstitutionerne.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg i korthed omtale de vigtigste af de foreslåede ændringer.

Med hensyn til de lokale børneværns opbygning og udøvelsen af deres virksomhed tilsigter forslaget at bevare den hidtidige linje, hvorefter børneværnet uden for København udøves af børneværnsudvalgene, der udgår af den almindelige befolkning gennem kommuneudvalgene, men der stilles forslag om på forskellig måde at lade særlig sagkundskab stille til rådighed for udvalgene. Det foreslås således navnlig at udvide adgangen til at udpege personer uden for kommunalbestyrelsen til medlemmer af børneværnsudvalget, at udvide dommerens deltagelse i udvalgets møder samt at åbne adgang for udvalget til at søge bistand til psykiatrisk, psykologisk eller pædagogisk undersøgelse af et barn og at pålægge embedslægen pligt til, når udvalget ønsker det, at yde vejledning med hensyn til nødvendigheden af sådanne undersøgelser og vurderingen af disse.

For så vidt angår ordningen i København, hvor en del af børneværnet udøves af et af borgerrepræsentationen valgt børneværn, foreslås en noget ændret sammensætning af det forretningsudvalg, som varetager den daglige ledelse af de til børneværnet henlagte sager, for herigennem at kunne muliggøre en grundigere behandling af sagerne gennem hyppigere møder.

Den nuværende adgang til at indbringe børneværnsudvalgenes afgørelser vedrørende børns og unges anbringelse uden for hjemmet for domstolene hviler på en midlertidig lov nr. 177 af 11. juni 1954 om midlertidige ændringer i lov om offentlig forsorg (om adgangen til domstolsprøvelse af beslutninger om inddragelse under børneforsorg m. v.), der ligesom de øvrige love af samme dato om administrativ frihedsberøvelse har sit udspring i grundlovens § 71, stk. 6, hvorefter lovligheden af en administrativ frihedsberøvelse uden for strafferetsplejen skal kunne forelægges domstolene eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Efter den gældende midlertidige ordning må børneværnsudvalgenes afgørelser i første omgang indankes for landsnævnet for børneforsorg og kan først forelægges for domstolene, såfremt landsnævnet stadfæster afgørelsen. Afgørelserne indbringes så for underretterne, hvis afgørelser kan indankes for landsretterne og i undtagelsestilfælde med justitsministerens samtykke for højesteret.

I administrationsudvalget har der været uenighed dels om spørgsmålet om, hvorvidt børns og unges inddragelse under børneforsorg overhovedet kan opfattes som frihedsberøvelse og dermed omfattet af grundlovsbestemmelsen om domstolsprøvelse, dels om, hvilken ordning der under forudsætning af, at spørgsmålet er omfattet af grundlovens § 71, stk. 6, bør indføres for børneforsorgens vedkommende, idet der navnlig har været uenighed med hensyn til, om sagerne bør forelægges de almindelige domstole eller en speciel domstol. Derimod har der været enighed om, at en eventuel domstolsprøvelse bør omfatte også tilfælde, hvor et børneværnsudvalg nedlægger forbud mod, at et barn flyttes fra et plejehjem til forældrenes hjem.

Det er min opfattelse, at den hidtidige adgang til at indbringe sagerne for domstolene bør bevares med den af udvalget